

Airgead

Ba chóir deiseanna a thabhairt do pháistí léiriú a thabhairt ar an gcaoi a bhféadfaí an t-eolas agus na scileanna a fhoghlaimítear sa snáithe seo a úsáid chun foghlaim a nascadh, a threisiú agus a chur chun cinn ar fud na gceithre shnáithe idirnasctha.

	a An foghlaimeoir	b An foghlaimeoir	c An foghlaimeoir	d An foghlaimeoir	e An foghlaimeoir	f An foghlaimeoir	g An foghlaimeoir	h An foghlaimeoir	i An foghlaimeoir	j An foghlaimeoir	k An foghlaimeoir
Gnéithe	Airgead										
Tuiscint agus Ceangal	Faigheann sé taithí ar agus/nó bíonn sé rannpháirteach i ngníomhaíochtaí rólghlactha a bhaineann le malartú.	Aithníonn sé go bhfuil feidhm ag airgead. Tosaíonn sé ag forbairt léirtheiscint agus luach ar airgead i gcás réada éagsúla.	Aithníonn sé go mbaineann luachanna difriúla le boinn. Aithníonn sé agus léiríonn sé gur féidir boinn ar luach níos ísle a chur le chéile chun a bheith cothrom le luach boinn a bhfuil luach níos airde aige.	Aithníonn sé an luach coibhneasta a bhaineann le boinn, suas chuig luach 50c ar a laghad, agus úsáid á baint acu as an tsiombail cent [c].	Aithníonn sé luach coibhneasta na mbonn, suas go €1 ar a laghad. Cinneann sé cad is féidir a cheannach ar shuimeanna áirithe airgid.	Aithníonn sé, malartaíonn sé agus baineann sé úsáid as boinn suas go luach €2.	Aithníonn sé, léiríonn sé agus míníonn sé an caidreamh idir boinn agus nótaí. Ríomhann sé an difríocht idir suimeanna airgid.	Fiosraíonn sé coincheap an choigiltis, luach ar airgead agus luach níos fearr ar airgead.	Fiosraíonn sé feidhmeanna agus oibríochtaí bunúsacha na n-institiúidí airgid. (Mar shampla: d'fhéadfadh iasachtaí agus coigiltis a bheith úsáideach chun cur i bhfeidhm rátaí úis a fhiosrú). Ríomhann sé rátaí úis simplí.	Fiosraíonn sé an tslí a n-oibríonn an córas cánach agus an tslí a mbíonn tionchar aige ar an tsochaí. Fiosraíonn sé airgeadraí a úsáidtear i dtíortha éagsúla. Déanann sé áirimh a bhaineann le hiarmhéid easnamhach [rótharraingt/creidmheas].	Fiosraíonn sé aitheantóirí bainc (mar shampla: IBAN agus BIC). Fiosraíonn sé na difríochtaí idir ús simplí agus ús iolraithe, agus an tslí a ríomhtar iad.
Cumarsáid	Freastalaíonn sé ar chásanna ina malartaítear rudaí le haghaidh airgid.	Glacann sé páirt i gcásanna a bhaineann le malartú airgid. Pléann sé na hearraí agus na seirbhísí éagsúla a ndíolaímid airgead astu.	Baineann sé úsáid as teanga chomparáideach chun luachanna na mbonn a phlé. Cuireann sé na siombailí uimhriúla ar bhoinn in iúl agus coinníonn sé taifead dóibh. Glacann sé páirt i gcásanna ina gceannaítear agus ina ndíoltar earraí trí úsáid a bhaint as modhanna airgid thirim agus modhanna eile.	Socraíonn sé luachanna coibhneasta airgid le haghaidh earraí i gcásanna rólghlactha. Baineann sé úsáid as straitéisí chun suimeanna airgid a ríomh ina mheabhair.	Fiosraíonn sé réimse leathan slite le ríomhanna a thaifeadh. Baineann sé úsáid as siombailí euro [€] agus cent [c] chun airgead a léiriú.	Coinníonn sé taifead d'áirimh airgid mar uimhir-abairtí. Léiríonn sé suimeanna airgid i bhfoirm dheachúlach euro agus coinníonn sé taifead dóibh.	Roinneann sé smaointe ar na slite difriúla chun airgead a choigilt agus a chaitheamh.	Cinntíonn sé go ndéantar taifead cruinn d'airgead (Mar shampla: leag béim ar na colúin chearta a úsáid) ar mhaithe le ríomh a dhéanamh.	Pléann sé foirmeacha idirbheartaíochtaí airgeadais eile (Mar shampla – úsáid cártaí creidmheasa/ dochair) agus fiosraíonn sé an tslí a ndéantar agus a bhfaightear na híocaíochtaí nuair atá siad á n-úsáid.	Tiontaíonn sé airgeadraí eile go euro agus a mhalairt.	Forbraíonn sé agus déanann sé plean airgeadais le haghaidh cás fiontraíochta.

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	
	An foghlaimeoir	An foghlaimeoir	An foghlaimeoir	An foghlaimeoir	An foghlaimeoir	An foghlaimeoir	An foghlaimeoir	An foghlaimeoir	An foghlaimeoir	An foghlaimeoir	An foghlaimeoir	
Gnéithe	Airgead											
Réasúnaíocht	Téann sé i ngleic le raon gníomhaíochtaí idirbheartaíochta ina malartaítear réada le haghaidh luach measta.	Aithníonn sé go mbeidh costas níos airde ar earraí áirithe ná mar a bheidh ar earraí eile; agus go bhfuil luach níos mó ag baint le boinn áirithe ná mar atá le cinn eile. Aithníonn sé go bhfuil airgead riachtanach chun íoc as nó chun malartú le haghaidh earraí agus seirbhísí.	Sainaithníonn sé agus cosnaíonn sé cén bonn nó cnuasach boinn is mó luach. Míníonn sé nach ionann an méid is mó boinn a bheith agat agus an méid is mó airgid a bheith agat. Aithníonn sé boinn, sórtálann sé iad agus meaitseálann sé iad.	Cinneann sé an bhfuil go leor airgid chun earra ar luach áirithe a cheannach agus/nó ar cheart a bheith ag súil le sóinseáil.	Déanann sé anailís ar shlite difriúla boinn/ méideanna a chur le cheile chun suimeanna áirithe a dhéanamh. Déanann sé meastacháin ar luachanna suimeanna airgid neamhshonraithe.	Déanann sé agus cosnaíonn sé tuairimíocht maidir le cnuasaigh bhoinn/ suimeanna. Roghnaíonn sé straitéisí meabhrach le haghaidh ríomhanna agus meastacháin, ag brath ar an gcomhthéacs. Athainmníonn sé suimeanna euro agus cent.	Déanann sé agus cosnaíonn sé tuairimíocht maidir le cnuasaigh bhoinn/ suimeanna. Baineann sé úsáid as meastacháin chun réasúnacht áirimh a mheas.	Déanann sé meastachán agus fiosrúchán ar shlite simplí suimeanna airgid ar leith a chur le chéile. Baineann sé úsáid as meastacháin chun réasúnacht áirimh a mheas.	Déanann sé agus cosnaíonn sé tuairimíocht maidir le cnuasaigh bhoinn agus nótaí, agus áirimh. Baineann sé úsáid as straitéisí meastacháin chun an pointe deachúlach a chur san áit cheart. Cuireann sé luachanna earraí i gcomparáid ach úsáid a bhaint as réimse leathan straitéisí (mar shampla: comparáid a dhéanamh de réir phraghas a n-aonad).	Cosnaíonn sé agus déanann sé argóint ar son chríonnacht cinntí airgeadais. Déanann sé athbhreithniú criticiúil ar ráitis idirbheartaíochtaí shimplí.	Pleanálann sé buiséad teaghlaigh bunúsach agus/ nó buiséad le haghaidh imeacht pearsanta nó scoile.	Cuireann sé na rátaí úis a ofráiltear ar choigiltis i gcomparáid, an fáltas is fearr a mholadh agus a chosaint le haghaidh cineálacha cuntais agus suimeanna airgid éagsúla.
Cur i bhFeidhm agus Réiteach Fadhbanna	Glacann sé páirt i ngníomhaíochtaí ina mbaintear úsáid fheidhmeach as airgead.	Fiosraíonn sé idirbheartaíochtaí airgid i gcásanna rólghlactha agus/nó sa ghnáthshaol.	Malartaíonn sé go cóir bunaithe ar luach coibhneasta i gcomhthéacsanna san fhíorshaol nó rólghlactha.	Roghnaíonn sé agus úsáideann sé straitéisí oiriúnacha chun boinn oiriúnacha a thabhairt agus ríomhann sé an tsóinseáil. Fiosraíonn sé slite difriúla luach tugtha a aimsiú agus grúpa bonn á úsáid.	Malartaíonn sé earraí / rudaí i gcomhthéacsanna fíorshaoil nó rólghlactha.	Roghnaíonn sé agus baineann sé úsáid as raon straitéisí meabhrach chun suimeanna a ríomh; sainaithníonn sé na boinn a theastaíonn; cinneann sé an tsóinseáil a bheidh i gceist le hidirbheart. Ríomhann sé billí simplí agus líon na dtáirgí is féidir a cheannach le suim ar leith.	Réitíonn sé agus cuireann sé i gcrích fadhbanna agus tascanna praiticiúla a bhaineann le suimiú agus dealú; suimeanna socraithe; sóinseáil a chur ar fáil.	Réitíonn sé fadhbanna agus tascanna praiticiúla a bhaineann le suimiú, dealú, iolrú agus roinnt airgid agus cuireann sé i gcrích iad.	Cuireann sé modh an aoin i bhfeidhm i bhfadhbanna a bhaineann le comparáid phraghsanna. Réitíonn sé raon fadhbanna a bhaineann le buiséadú, le plánaí agus le cásanna airgid a mheas.	Ríomhann sé pá bunaithe ar rátaí in aghaidh na huaire agus ar rátaí laethúla. Réitíonn sé fadhbanna a bhaineann le brabús agus caillteanas, lascaíní, CBL, ús, méaduithe agus laghduithe.	Réitíonn sé fadhbanna a bhaineann le brabús agus caillteanas ar an mbunphraghas.	